

Turks: Taalpraktijk A (1e semester 1e jaar)

Handboek Turks: Haydi Türkçe Konuşalım (*Laten we Turks praten*)

- Auteurs: Johan Vandewalle, Linda Gezels
- Uitgeverij: Plantyn (Mechelen)
- Jaar: 2008
- ISBN: 978-90-301-9453-8
- Niveau: volwassenenonderwijs, hoger onderwijs
- Doelgroep: cursisten/studenten, docenten, zelfstudie

Haydi Türkçe Konuşalım 1 is een **praktijkgerichte methode** voor **beginners** die zowel **klassikaal** als voor **zelfstudie** gebruikt kan worden en bestaat uit een reeks van 10 hoofdstukken rond thema's als: *kennismaken, winkelen en afdingen, naar het restaurant en het pizzeriahuis gaan, reizen met het openbaar vervoer, een Turkse familie bezoeken, praten over gebeurtenissen in de familie, een toeristische stad bezichtigen,...* Ieder hoofdstuk vertrekt van **levensechte dialogen**, doorspekt met **culturele informatie**, die **onmiddellijk toepasbare scenario's** voor de praktijk aanreiken.

Vanuit elke situatie wordt de link gelegd naar **grammatica** en **woordenschat**. Het inoefenen gebeurt via een reeks **gediversifieerde oefeningen**, meestal **communicatief** van aard. Ook wordt veelvuldig gebruik gemaakt van **authentiek illustratiemateriaal**. Bij dit boek hoort een **audio-cd** met opnames van alle dialogen. Aan het eind van de methode moet je zelfredzaam zijn in de meest voorkomende gespreksituaties met Turkstaligen, zowel in als buiten Turkije.

Voorbeeldpagina's:

- [dialog over afdingen](#) uit hoofdstuk 2
- [woordenlijst bij de dialoog](#)
- [uitleg van de grammatica](#)
- [authentieke documenten en foto's](#) uit hoofdstuk 5
- [praktijkgerichte oefeningen](#) uit hoofdstuk 4

Fiyatı ne kadar?

2.1 Metinler

2.1.1 Tania Hanım antikacıda

(Erdal Bey en Mehmet Bey hebben het over de Belgische toeriste Tania)

- Erdal: Bu kim?
 Mehmet: Bu Tania Hanım.
 Erdal: Yabancı mı?
 Mehmet: Evet, yabancı.
 Erdal: Turist mi?
 Mehmet: Evet, turist.
 Erdal: Tania Hanım Alman mı?
 Mehmet: Hayır, Alman değil.
 Erdal: Nereli?
 Mehmet: Bilmiyorum, belki Belçikalı.
 Erdal: Tania Hanım şimdi nerede?
 Mehmet: Tania Hanım şimdi İstanbul'da, bir antikacıda.

(Tania Hanım in gesprek met de antiquair)

- Tania: Beyefendi, bu ne? Vazo mu?
 Antikacı: Hayır, vazo değil, nargile.
 Tania: Bu nargile çok güzel. Fiyatı ne kadar?
 Antikacı: Fiyatı doksan TL. **(1)**
 Tania: Çok pahalı!
 Antikacı: Pahalı değil, hanımefendi, ucuz. Bu nargile antika.
 Tania: Yetmiş TL. Tamam mı? **(2)**
 Antikacı: Olmaz. Yetmiş çok az. Seksen.
 Tania: Tamam. İşte seksen TL.
 Antikacı: İşte nargileniz.
- Antikacı: Hanımefendi, ne istiyorsunuz? Çay mı, kahve mi? **(3)**
 Tania: Çay lütfen.
 Antikacı: Buyrun.
 Tania: Teşekkür ederim / teşekkürler / sağ olun. **(4)**
 Antikacı: Bir şey değil.
 Hanımefendi, ülkemiz hakkındaki izlenimlerinizi öğrenebilir miyim? **(5)**
- Tania: Efendim? Anlamadım.
 Antikacı: Türkiye nasıl?
 Tania: Çok güzel ve çok sıcak!

2.2 Kelimeler

(metinler)

anti'ka	antiek	TL = Türk lirası, -nı	Turkse lira
anti'kacı	antiquair	pahalı	duur
yabancı	vreemd, vreemdeling	ucuz	goedkoop
turist	toerist	tamam	oké, in orde
evet	ja	olmaz	"kan niet", "mag niet", "onmogelijk!"
ha'yır	neen	az	weinig
ne'reli?	van waar afkomstig?	işte	voilà, ziehier
bilmek	weten	istemek	willen
bi'lmiyorum	"ik weet het niet"	istiyo'rsunuz	"u wilt", "jullie willen"
be'lki	misschien	çay	thee
Belçi'ka	België	kahve	koffie
Belçi'kali	Belg	lü'tfen	"a.u.b." = Engels "please"
ş'i'mdi	nu	buy(u)run	"a.u.b." = "doet u maar", "neemt u maar"
ne'rede?	waar?	şey	ding
be'yefendi	mijnheer (aanspreking)	bir şey	iets
hani'mefendi	mevrouw (aanspreking)	bir şey değil	"zonder dank"
bu	dit	efe'ndim	(lett.: "het is niets")
va'zo	vaas	anlamak	mijnheer, mevrouw; wabliet?
nargile	waterpijp	anla'madım	begrijpen
çok	heel, veel	sıcak, -ği	"ik heb het niet begrepen"
güzel	mooi	büyük, -ğü	warm
fiyat	(kost)prijs	küçük, -ğü	
ne kadar?	hoeveel, hoezeer? (vb. de prijs)	eski	oud (van zaken, niet van mensen)
okul	school	yeni	nieuw
dükkân	(kleinere) winkel	demek (ki)	dus
ca:mi, -ii/-si	moskee	ve	en
a'caba	"vraag ik me af", "toch" in vraag	var	er is
öyle	zo		
bu'rada	hier		
ha'ngi?	welke		
na'sıl bir	wat voor een		

(belgeler)

bakanlık, -ği	ministerie	kuruş	1/100 lira
mü'ze	museum	KDV (ka de ve)	BTW
giriş	toegang	dâ:hil	inbegrepen (*)
bilet	ticket		

(alıştırmalar)

meşhur, -u:ru	beroemd	araba	auto, wagen
örneğin	bijvoorbeeld	adam	man
mi:mar, -a:rı	architekt	çocuk, -ğu	kind
ho'ca	titel voor leraar, imam	doktor	dokter

2.4.3 Bijvoeglijke naamwoorden en *bir*

Wanneer ze samen één zinsdeel vormen, staat het bijvoeglijk naamwoord voor het zelfstandig naamwoord. Wordt **bir** gebruikt als onbepaald lidwoord (" 'n ") dan komt het er meestal tussen, maar is **bir** een telwoord ("één"), dan staat het helemaal vooraan.

eski bir cami	= 'n oude moskee
güzel bir ev	= 'n mooi huis
bir eski cami	= één oude moskee
bir güzel ev	= één mooi huis

2.4.4 Vragen met het vraagpartikel *m:* of met een vraagwoord

Ja/neen-vragen worden gevormd door **m:** aan de zin toe te voegen. Normaal staat **m:** aan het einde van de zin, maar wanneer je een bepaald woord in vraag wenst te stellen, kan je de **m:** onmiddellijk na dat woord plaatsen.

Nargile <u>pahalı</u> mi ?	= Is de waterpijp <u>duur</u> ?
<u>Nargile</u> mi pahalı?	= Is de <u>waterpijp</u> duur? (en niet de vaas)

Vragen met "of" worden vertaald door tweemaal **m:** te gebruiken:

Nargile <u>pahalı</u> mi , <u>ucuz</u> mu ?	= Is de waterpijp <u>duur</u> of <u>goedkoop</u> ?
Nargile <u>güzel</u> mi , (<u>güzel</u>) <u>değil</u> mi ?	= Is de waterpijp <u>mooi</u> of <u>niet (mooi)</u> ?
<u>Nargile</u> mi güzel, <u>vazo</u> mu güzel?	= Is de <u>waterpijp</u> mooi of is de <u>vaas</u> mooi?

In Turkse zinnen met vraagwoorden zoals **ne**, **nasıl**, **nerede**, **ne kadar**, **kim**, **nereli** komen die vraagwoorden altijd op dezelfde plaats als het woord waar ze naar vragen. Let erop dat in het Nederlands de vragende woorden altijd vooraan staan.

Bu, camî .	= Dit is een moskee .
Bu, ne ?	= Wat is dit?

Tania İstanbul'da.	= Tania is in Istanbul.
Kim İstanbul'da?	= Wie is in Istanbul?

Ev burada .	= Het huis is hier .
Ev nerede ?	= Waar is het huis?

Bu nargile ucuz .	= Deze waterpijp is goedkoop .
Bu nargile nasıl ?	= Hoe is deze waterpijp?

Bu, eski bir dükkân.	= Dit is een oude winkel.
Bu, nasıl bir dükkân?	= Wat voor een winkel is dit?

5.5 Belgeler

Waarom is deze cartoon over de mislukte aanslag op president Özal in 1988 dubbelzinnig?

Nere'lisin?

Wie was Celal Bayar en wat gebeurde met hem?

Hoe oud werden deze personen en van waar waren ze afkomstig? Lees verder de uitleg over de jaartelling.

92

Herdenking van Atatürk. Wat staat hier?

Oefening 5. het menu van Faki.

Vul de juiste suffixen in: **-l**, **-sz**, **-l*tr** of **-s**:

Pizza Faki

SLEEPSTRAAT 112, 9000 GENT TEL: 09-233.13.21

NIEUWE PIZZA'S

Pizza met Köfte en Groenten
Chef met Spinazie en Groenten
Pizza met Scampi
Pizza met Mergez

YENİ PİDE

Köfte___ ve Sebze___ Pide 6,00
Şef İspanak___ ve Sebze___ 6,00
Skampi___ Pide 7,50
Mergez___ Pide 5,25

PIZZA'S

Pizza met Gehakt
Pizza met Gehakt en Eieren
Pizza met Kaas en Groenten
Gemengde Pizza
Pizza met Salami en Eieren
Faki Pizza 1
Faki Pizza 2

PİDE

Kıyma___ Pide 4,15
Kıyma___ ve Yumurta___ Pide 4,40
Peynir___ ve Sebze___ Pide 5,00
Karışık Pide 4,15
Sucuk___ ve Yumurta___ Pide 5,65
Faki Pide___ 1 6,00
Faki Pide___ 2 7,25

LAHMACUNS

Lahmacun met Köfte en Groenten
Lahmacun met Garnalen en Groenten
Lahmacun met Gehakt
Lahmacun met Kaas
Gemengde Lahmacun
Lahmacun Faki Speciaal

LAHMACUN

Köfte___ ve Sebze___ Lahmacun 4,75
Karides___ ve Sebze___ Lahmacun 4,75
Kıyma___ Lahmacun 3,15
Peynir___ Lahmacun 3,15
Karışık Lahmacun 3,15
Faki Lahmacun___ 4,75

VEGETARISCHE LAHMACUNS

Speciale Lahmacun met Spinazie
Lahmacun met Groenten

ET___ LAHMACUN

İspanak___ Özel Lahmacun 4,75
Sebze___ Lahmacun 4,75

SOEPEN

Linzensoep
Soep van Pens

ÇORBA

Mercimek Çorba___ 3,50
Işkembe Çorba___ 3,50

SMAKELIJK!

AFİYET OLSUN!

PRIJZEN BTW EN DIENSTEN INBEGREPEN.

Oefening 6. -l: of -sz?

1. Belçika'nın havası güneş___, Türkiye'nin havası güneş___.
2. Faki abi, bu arkadaş vejetaryen. Et___ bir pide lütfen.
3. Bir paket filtre___ sigara lütfen.
4. Bu birada alkol yok, bu alkol___ bir bira. (*)
5. Türk yemekleri çok lezzet___.
6. Müzede: Bu tablo kimin? - Bilmiyorum, bu imza___ bir tablo.
7. Lale Apartmanı beş kat___ bir apartman.
8. Ali Bey Erzurum doğum___.
9. Ayşe Hanım 1988 doğum___.
10. Bizim şehrimizde dönerci___ sokak kalmadı!
11. 23 no___ otobüs nerede? 6 numara___ tramvay nerede? (**)
12. Turgay Bey'in "Akdeniz" ad___ bir lokantası var.
13. "Spa bruis" bir soda, yani asit___ bir su.

(*) Er komen puntjes op de klinker.
Reden: het woord komt uit het Frans
en eindigt bijgevolg op een voor-l.
Na een voor-l worden voor-klinkers
gebruikt.
(**) De oorspronkelijke afkorting **n°**
wordt in het Turks als **no** geschreven
en gelezen.